

Doelen

- leren hoe een kompas werkt
- een kompas in combinatie met een kaart leren gebruiken

Extra materiaal

- kompas(sen)
- liniaal

Introductie

Laat het kompas zien of geef het door in de klas.

Leg uit wat het is, waar je het voor gebruikt en hoe je er de weg mee kunt vinden.

Bepaal samen met de kinderen waar het noorden is. Laat enkele kinderen het uitproberen.

Lees het verhaal *Survival* voor of laat het voorlezen.

Lees de instructietekst uit het rechthoekige kader voor.

Vraag wat E en S op een kompas betekenen.

Opgaven maken

Laat de kinderen individueel of in tweetallen opgave 1 en 2 maken.

1.4

Kaartlezen • kompas**Survival**

Voor jeugd van 6 tot en met 12 jaar worden deze zomer survivaalkampen georganiseerd van 3, 4, 5 en 6 dagen. Tijdens de kampen leren kinderen overleven in de natuur, kaartlezen en het gebruiken van een kompas. Zo kun je niet verdwalen.

Een **kompas** is een instrument waarop je kunt aflezen waar het noorden is. Het heeft een magnetische naald die ronddraait en naar het noorden wijst. De kompasroos is de draaibare rand van het kompas. De kompasroos is verdeeld in 360 graden.

Hoe gebruik je een kompas?

- Leg een kaart plat neer en zet het kompas erop.
- Bepaal nu het noorden.
De gekleurde kant van de pijl van het kompas wijst het noorden aan.
- De kompasroos op de kaart geeft het noorden op de kaart aan.
- Draai de kaart zó dat het noorden van het kompas en het noorden van de kaart in dezelfde richting wijzen.

Op een kompas worden de windrichtingen vaak aangeduid met N, E, S en W. Het zijn de Engelstalige afkortingen voor North (noord), East (oost), South (zuid) en West (west).

Opgave 1

In welke richting wijst de kompasnaald?

Je wilt naar het noorden lopen.
Welke kant ga je op?

Opgave 2

In welke richting wijst de kompasnaald?

Je wilt naar het noorden lopen.
Welke kant ga je op?

Kaart 1. Survivalgebied Ardennen

Gebruik voor de volgende opgaven kaart 1 en een liniaal.

Opgave 3

Tijdens een survalkamp wil je groep van Sprimont naar La Gottale. In welke richting lopen jullie?

Opgave 4

Hoe ver is het van Sprimont naar La Gottale in een rechte lijn?

Opgave 5

Wat is het Réserve d'Orti?

In wat voor gebied ligt dat?

Opgave 6

Wat is de lichtoranje stippellijn?

Welke rivier ligt in vak A2?

Opgaven klassikaal maken

Bekijk samen met de kinderen de kaart van het survivalgebied.

Wat zien ze op de kaart?

Wat zijn de groene gebieden?

En wat is de roze streep?

Waar is het noorden?

Wat is de schaal van de kaart?

Laat de kinderen daarna individueel of in tweetallen opgave 3 tot en met 6 maken. Ze hebben daarbij een liniaal nodig.

Opgaven zelfstandig maken

Leg de kinderen uit dat ze voor het maken van de opgaven kaart 1 moeten gebruiken en een liniaal. Laat ze individueel of in tweetallen opgave 3 tot en met 6 maken.

Introductie

Herhaal wat een venndiagram is.

Vraag of iemand nog weet waarvoor een venndiagram handig is.

Opgaven klassikaal maken

Bekijk samen met de kinderen bron 3.

Wat staat er in het diagram?

Van welke groep en van welke school is deze informatie?

Vertel de kinderen dat ze voor het maken van de opgaven bron 3 nodig hebben.

Laat ze individueel opgave 9 tot en met 14 maken.

Opgaven zelfstandig maken

Vertel de kinderen dat ze voor het maken van de opgaven bron 3 nodig hebben.

Laat ze individueel opgave 9 tot en met 14 maken.

Opgave 15 maken

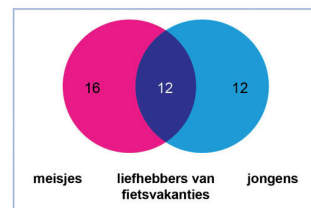
Inventariseer eerst met de hele groep welke meisjes van fietsvakanties houden en welke jongens van fietsvakanties houden.

Houd dit bij (door te turven) op het bord.

Laat de kinderen daarna individueel of in tweetallen opgave 15 maken.

Bespreek de antwoorden.

Bron 3.
Groep 7 Basisschool De Zuiderzee

Gebruik voor de volgende opgaven bron 3.

Opgave 9
Hoeveel jongens zitten er in groep 7 van basisschool de Zuiderzee?

Opgave 10
Hoeveel meisjes zitten er in groep 7 van basisschool De Zuiderzee?

Opgave 11
Hoeveel kinderen uit groep 7 van basisschool De Zuiderzee houden van fietsvakanties?

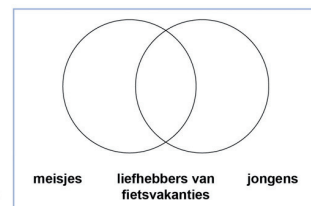
Opgave 12
Hoeveel kinderen zitten er in totaal in groep 7 van basisschool De Zuiderzee?

Opgave 13
Hoeveel kinderen uit groep 7 van basisschool De Zuiderzee houden niet van fietsvakanties?

Opgave 14
Zijn alle liefhebbers van fietsvakanties in groep 7 van basisschool De Zuiderzee jongens? Leg je antwoord uit.

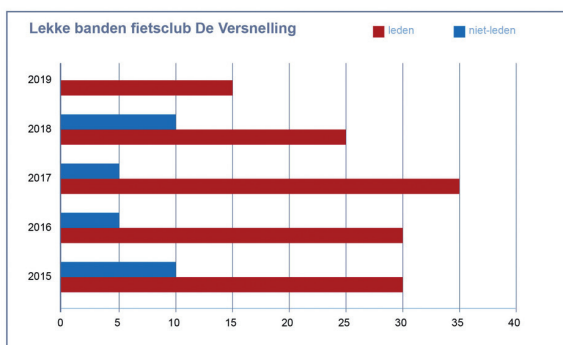

Opgave 15
Maak een venndiagram van je eigen klas.

Schema's, tabellen en grafieken • herhaling

Grafiek 1. Lekke banden 'Tocht over de dijk' fietsclub De Versnelling

Fietsclub De Versnelling organiseert iedere week een fietstocht over de Afsluitdijk. Aan deze *Tocht over de dijk* doen leden en niet-leden mee. Tijdens de fietstochten worden er heel wat banden lek gereden.

Gebruik voor de volgende opgaven grafiek 1.

Opgave 1

In welk jaar hadden de meeste leden een lekke band? Hoeveel leden waren dat?

Opgave 3

In welke jaren hadden in totaal de meeste fietsers een lekke band? Hoeveel waren dat?

Opgave 5

In welke jaar reed er een gelijk aantal leden zijn of haar band lek?

Opgave 7

Waarvoor zouden er meer leden dan niet-leden een lekke band gehad hebben?

Opgave 2

In welk jaar hadden de minste niet-leden een lekke band? Hoeveel leden waren dat?

Opgave 4

In welk jaar hadden in totaal de minste fietsers een lekke band? Hoeveel?

Opgave 6

In welk jaar was het waarschijnlijk niet zo mooi weer?

Instructie

Leg de kinderen uit dat ze voor het maken van de opgaven grafiek 1 nodig hebben.

Opgaven maken

Laat de kinderen de opgaven individueel maken.

Punten voor de opgaven

Opgave 1

2 punten

Opgave 2

2 punten

Opgave 3

1 punt

Opgave 4

1 punt

Opgave 5

1 punt

Opgave 6

1 punt

Opgave 7

2 punten